

FİZİKİ TERMİNLƏR VƏ İFADƏLƏR

A.İ. MUXTAROV

BDU, Z. Xəlilov, 23

M.A. MUXTAROV

AMEA-nın Riyaziyyat və Mexanika İnstitutu

Bakı şəh., F. Ağayev küç, 9.

T.R. MEHDİYEV, K.B. QURBANOV, E.A. AXUNDOVA, N.A. AXUNDOVA,
N.İ. HÜSEYNOVA, S.İ. ƏLİYEV, E.Ə. ƏLƏSGƏROVA

AMEA, akademik H.M. Abdullayev adına Fizika İnstitutu

Az-1143, Bakı şəhəri, H. Cavid pr., 131.

Ş

§0001	Şal teoremi	Shal's theorem	теорема Шаля
§0002	şam	candle	свеча
§0003	Şaperon sarğısı	Chaperon winding	обмотка Шаперона
§0004	şaqli	sheer, vertical, perpendicular	отвесный, вертикальный
§0005	şaqli (perpendikulyar istiqamət), vertikal	vertical circle	вертикаль
§0006	şaqli (vertikal) bucaqlar	vertical angles	вертикальные углы
§0007	şaqli (vertikal) cərəyan	vertical current	вертикальный ток
§0008	şaqli (vertikal) dairə	vertical circle	вертикальный круг
§0009	şaqli (vertikal) dayanıqsızlıq	vertical instability	вертикальная неустойчивость
§0010	şaqli (vertikal) dayaq	vertical tail	вертикальное оперение
§0011	şaqli (vertikal) görünüş	vertical visibility	вертикальная видимость
§0012	şaqli (vertikal) hərəkət	vertical motion	вертикальное движение
§0013	şaqli (vertikal) istiqamət	vertical direction	вертикальное направление
§0014	şaqli istiqamətdə yol verilən qabiliyyət	vertical resolution	разрешающая способность по вертикали
§0015	şaqli kənara çıxma	vertical deflection	вертикальное отклонение
§0016	şaqli kənaraçıxma sarğacı	vertical deflection coil	катушка вертикального отклонения
§0017	şaqli (vertikal) kəsik	vertical cross-section	вертикальный разрез
§0018	şaqli (vertikal) komponent	vertical component	составляющая вертикальная
§0019	şaqli (vertikal) maqnitometr	vertical magnetometer	вертикальный магнитометр
§0020	şaqli (vertikal) proyeksiya	elevation	вертикальная проекция, геометрическая проекция на вертикальной плоскости
§0021	şaqli (vertikal) polyarizə olunmuş dalğa	vertically polarized wave	вертикально поляризованная волна
§0022	şaqli (vertikal)	vertical polarization	вертикальная поляризация

FİZİKİ TERMİNLƏR VƏ İFADƏLƏR

	polyarizasiya		
§0023	şaquli (vertikal) qüvvə	vertical force	вертикальная сила
§0024	şaquli (vertikal) rəqqas	vertical pendulum	вертикальный маятник
§0025	şaquli (vertikal) rəqslər	heaving	вертикальные колебания
§0026	şaquli (vertikal) seysmoqraf	vertical seismograph	вертикальный сейсмограф, сейсмограф для записи вертикальных колебаний
§0027	şaquli (vertikal) sinxronlayıcı impuls	vertical synchronization pulse	вертикальный синхронизирующий импульс
§0028	şaquli (vertikal) təcil	vertical acceleration	вертикальное ускорение
§0029	şaquli (vertikal) tərkib hissəsi	vertical component	вертикальная составляющая
§0030	şaquli (vertikal) yerdəyişən lövhələr	vertical-deflection plates	вертикальные отклоняющие пластины
§0031	şaquli (vertikal) yerdəyişmə (sürüşmə)	vertical displacement	вертикальное смещение
§0032	şaquli (vertikal) açma (açılma)	vertical sweep	вертикальная развертка
§0033	şaquli (vertikal) adveksiya	vertical advection	вертикальная адвекция
§0034	şaquli (vertikal) aerodinamik boru	vertical wind tunnel	вертикальная аэродинамическая труба
§0035	şaquli (vertikal) antenna	vertical antenna	вертикальная антенна
§0036	şaquli (vertikal) ox	vertical axis	вертикальная ось
§0037	şaquli (vertikal) xətt	plumb line	отвесная линия
§0038	şaquli xəttin inhirafi	plumb line deviation	отклонение отвесной линии
§0039	Şarl qanunu	Charles law	закон Шарля
§0040	şarnir	joint, knuckle, link, swivel	шарнир
§0041	Şatəlye termoelementi	Le-Chatellier thermoelement	Шателье термоэлемент
§0042	şaxələnmə dərəcəsi	degree of branching	степень разветвлённости
§0043	şaxələnməş ildırım	forked lightning	разветвлённая молния
§0044	şaxələnməş molekul	branched molecule	разветвлённая молекула
§0045	şaxələnməş polimer	branched polymer	разветвлённый полимер
§0046	şaxələnməş zəncir	branched chain	разветвлённая цепь
§0047	şəbəkə quruluşu	network structure	сетчатая структура
§0048	şəbəkə (naqillərin)	net, network	сеть (проводов)
§0049	şəbəkə cərəyanı	grid current	сеточный ток, ток сетки
§0050	şəbəkə detektoru	grid detector	сеточный детектор
§0051	şəbəkə dövrəsi	grid circuit	цепь сетки, сеточная цепь
§0052	şəbəkə gərginliyi	grid cut-off voltage, grid voltage	напряжение сетки, сеточное напряжение, напряжение на сетке
§0053	şəbəkə idarəsi	grid control	сеточное управление
§0054	şəbəkə kondensatoru	grid capacitor	сеточный конденсатор
§0055	şəbəkə müstəvisi	net plane	сетчатая плоскость
§0056	şəbəkə modeli	network model	сеточная модель
§0057	şəbəkə modulyasiyası	grid modulation	сеточная модуляция

§0058	şəbəkə molekulu	network molecule	сетчатая молекула
§0059	şəbəkə potensialı	grid potential	сеточный потенциал, потенциал сетки
§0060	şəbəkə yerdəyişməsi	grid bias	сеточное смещение
§0061	şəbəkə xarakteristikası	grid characteristic	сеточная характеристика
§0062	şəbəkəli batareya	grid battery	сеточная батарея
§0063	şəbəkəli örtük	nervous tunic	сетчатая оболочка
§0064	şəbəkə müqaviməti	grid resistance	сеточное сопротивление
§0065	şəfəq, parıltı	halation	ореол
§0066	şəffaf cisim	transparent body	прозрачное тело
§0067	şəffaf difraksiya qəfəsi	transmission grating	прозрачная дифракционная решётка
§0068	şəffaf elektrod	transparent electrode	прозрачный электрод
§0069	şəffaf fotokatod	transparent photocathode	прозрачный фотокатод
§0070	şəffaf güzgü	transparent mirror	прозрачное зеркало
§0071	şəffaf kristal	transparent crystal	прозрачный кристалл
§0072	şəffaf mühit	translucent medium, transmission medium, transparent medium	прозрачная среда
§0073	şəffaf maddə	transparent substance	прозрачное вещество
§0074	şəffaf nazik təbəqə	transparent thin film	прозрачная тонкая плёнка
§0075	şəffaflıq	transparency	прозрачность
§0076	şəffaflıq əmsalı	clarity coefficient, transparency coefficient	коэффициент прозрачности
§0077	şeh	dew	роса
§0078	şeh nöqtəsi	dew point	точка росы
§0079	şeh nöqtəsində korroziya	dew-point corrosion	коррозия в точке росы
§0080	şeh ölçən	drosometer	росомер
§0081	şəhər (kənd) kənarlarının tam sistemi	complete system of neighborhoods	полная система окрестностей
§0082	şəhadətnamənin, vasiqənin əsli	parabolic orbit	проверка, верификация
§0083	şəkiləyişmə	modification, alteration; variation	видоизменение
§0084	şəklin işlənməsi	image processing	обработка изображений
§0085	şərq-qərb effekti	east-west effect	восточно-западный эффект
§0086	şərq-qərb asimmetriyası	east-west asymmetry	асимметрия восточно- западная
§0087	şərt, rejim	condition	условие, режим
§0088	şərti bərabərsizlik	conditional inequality	условное неравенство
§0089	şərti dəyişən	conditional variable	условная переменная
§0090	şərti dayanıqsızlıq	conditional instability	условная неустойчивость
§0091	şərti ehtimal	conditional probability	условная вероятность
§0092	şərti ekstremum	conditional extremum	условный экстремум
§0093	şərti entropiya	conditional entropy	условная энтропия
§0094	şərti ifadə	conditional expression	условное выражение
§0095	şərti keçid	conditional jump	условный переход
§0096	şərti kod	conditional code	условный код

FİZİKİ TERMİNLƏR VƏ İFADƏLƏR

§0097	şərti komanda	conditional instruction	условная команда
§0098	şərt maskası	condition mask	маска условия
§0099	şərti riyazi gözləmə	conditional expectation	условное математическое ожидание
§0100	şərti sıxlıq	apparent density	условная плотность
§0101	şərti tənliklər	equation of condition	условные уравнения
§0102	şərti toplanma	conditional convergence	условная сходимость
§0103	şərti xətt	false line	условная линия
§0104	şərtin adı	condition name	имя условия
§0105	şərtsiz keçid	unconditional jump	безусловный переход
§0106	şərtsiz toplanma	unconditional convergence	безусловная сходимость
§0107	şimal maqnetizmi	North magnetism	северный магнетизм
§0108	şimal maqnit qütbü	north magnetic pole	северный магнитный полюс
§0109	şimal maqnitlənməsi	northern magnetization	намагничивание северное
§0110	şimal nöqtəsi	north point	точка севера
§0111	şimal qütb dairəsi	Arctic Circle	Северный полярный круг
§0112	şimal qütb sırası	north polar sequence	Северный полярный ряд
§0113	şimal qütbü	north pole	северный полюс
§0114	şimal-cənub asimetriyası	north-south asymmetry	асимметрия северо-южная
§0115	şimal polyar şəfəqi	aurora borealis	северное полярное сияние
§0116	şimali yarımkürə	northern hemisphere	северное полушарие
§0117	şin	bus , tire, tyre	шина
§0118	Şişkovski tənliyi	Shishkovski equation	Шишковского уравнение
§0119	şişmə	swelling	набухание
§0120	şişmə təzyiqi	swelling pressure	давление набухания
§0121	şkala	scale, range	шкала
§0122	şkala bölgülərinin qiyməti	scale-division value	цена деления шкалы
§0123	şkala diapazonu	scale range	диапазон шкалы
§0124	şkalanın uzunluğu	scale length	длина шкалы
§0125	Şlimilk detektoru	Schlimilk's detector	Шлимилка детектор
§0126	şlanq dayanıqsızlığı	hose instability	шланговая неустойчивость
§0127	Şmid kamerası	Schmidt camera	камера Шмидта
§0128	Şmid teleskopu	Schmidt telescope	телескоп Шмидта, шмидтовский телескоп
§0129	Şmid ədədi	Schmidt number	число Шмидта
§0130	Şmidtin optik sistemi	Schmidt optical system	оптическая система Шмидта
§0131	şöbəli rüpor	sectoral horn	рупор секториальный
§0132	şpindel	spindle	шпиндель
§0133	şpinel	spinel	шпинель
§0134	şpinel qəfəsi	spinel lattice	решётка шпинели
§0135	şpinel quruluşlu ferrit	spinel ferrite	феррит со структурой шпинели
§0136	şpinelin quruluşu	spinel structure	структура шпинели, шпинельная структура
§0137	Şpregel nasosu	Spregel pump	Шпрегеля насос

§0138	şpat	spat	шпат
§0139	Şredinger tənliyi	Schrodinger's equation	уравнение Шредингера
§0140	Şredinger təsviri	Schrödinger's representation	представление Шредингера
§0141	Şreydinger tənliyi	Schrödinger equation	Шредингера уравнение
§0142	şrot-effekt	shot effect	шрот-эффект
§0143	Ştern təcrübəsi	Stern experiment	Штерна опыт
§0144	Ştern-Gerlax təcrübəsi	Stern —Gerlach's experiment	опыт Штерна — Герлаха
§0145	Şteyner teoremi	parallel axis theorem, Steiner theorem	теорема Штейнера
§0146	Şteynments düsturu	Schteinments formula	формула Штейнментца
§0147	ştrixlənmə ölçüsü	line standard	штриховая мера, штриховой эталон
§0148	ştrixli xətt	dash line	штриховая линия
§0149	ştrixli slyüda	grooved mica	слюда штриховая
§0150	ştanqa	bar, poker, rod, spar	штанга
§0151	Ştark effekti	Stark effect	эффект Штарка
§0152	Ştark modulyasiyası	Stark modulation	штарковская модуляция
§0153	Ştark parçalanması	Stark splitting	штарковское расщепление (энергетического уровня)
§0154	ştativ	support, foot, tripod, base, stand	штатив
§0155	Şubnikov qrupları	Shubnikov groups	шубниковские группы
§0156	Şubnikov-de-Xaaz effekti	Shubnikov—de Haas effect	эффект Шубникова - де Хааза
§0157	şüşə çubuq	glass stick	стеклянная палочка
§0158	şüşə dozimetri	glass dosimeter	стеклянный дозиметр
§0159	şüşə elektrod	glass electrode	стеклянный электрод
§0160	şüşə halına salma temperaturu	glass transition temperature	температура стеклования
§0161	şüşə işıq süzgəci	glass filter	стеклянный светофильтр
§0162	şüşə lazeri	glass laser	стеклянный лазер
§0163	şüşə mil (ox)	glass rod	стеклянный стержень
§0164	şüşə parıltısı	vitreous luster	стеклянный блеск
§0165	şüşə şəkilli hal	vitreous state	стеклообразное состояние
§0166	şüşə ssintilyator	glass scintillator	стеклянный сцинтиллятор
§0167	şüşə süzgəc	glass filter	стеклянный фильтр
§0168	şüşə tıxac	glass plug	стеклянная пробка
§0169	şüşə yarımkeçirici	glass semiconductor	стеклянный полупроводник
§0170	şüşəçilik	vitriification	стеклование
§0171	şüşəvari cisim	vitreous body	стекловидное тело
§0172	şüalanmayan düzünə keçid	direct nonradiative transition	прямой безызлучательный переход
§0173	şüalanma qabiliyyəti	emittance	способность лучеиспускания
§0174	şüalanma spektri	radiation spectrum	спектр лучеиспускания
§0175	şüalanan təbəqə	radiative layer	лучеиспускающий слой
§0176	şüa lampası	beam tube	лучевая лампа

FİZİKİ TERMİNLƏR VƏ İFADƏLƏR

§0177	şüa səthi, şüa sürətləri səthi	ray velocity surface	лучевая поверхность , поверхность лучевых скоростей
§0178	şüa sürəti	radial velocity, ray velocity	скорость лучевая
§0179	şüa sürətləri səthi	ray velocity surface	поверхность лучевых скоростей
§0180	şüa udma qabiliyyəti	absorption capacity	способность лучепоглотительная
§0181	şüa zədələnməsi, radiasiya zədələnməsi	radiation injury	лучевое поражение, радиационное поражение
§0182	şüa antenası	beam antenna	лучевая антенна
§0183	şüa optikası	geometrical optics, ray optics	лучевая оптика
§0184	şüa xəstəliyi	radiation sickness	лучевая болезнь
§0185	şüa	beam	луч
§0186	şüalanma	emission, radiation	лучеиспускание
§0187	şüalanma əmsalı	radiation coefficient	коэффициент лучеиспускания
§0188	şüalanma mənbəyi	radiation source	источник лучеиспускания
§0189	şüalanma nöqtəsi	radiation point	точка лучеиспускания
§0190	şüalandırılan cisim	irradiated body	облучаемое тело
§0191	şüalandırıcı maddə	emitting matter	излучающая материя
§0192	şüalandırılan səth	irradiated surface	облучаемая поверхность, поверхность облучения
§0193	şüalandırılan sahə	irradiated area	облучаемая площадь, площадь облучения
§0194	şüalandırma	irradiation	облучение
§0195	şüalandırma bucağı	irradiation angle	угол облучения
§0196	şüalandırma dozası	exposure dose	доза облучения
§0197	şüalandırma enerjisi	irradiation energy	энергия облучения
§0198	şüalandırma keçidi, radiasiya keçidi	radiative transition	излучательный переход, радиационный переход
§0199	şüalandırma rekombinasiyası	radiative recombination	излучательная рекомбинация
§0200	şüalandıran	emitter, radiator	излучатель
§0201	şüalanmış güc	radiated dose rate	излученная мощность
§0202	şüalanma bucağı	angle of radiation	угол излучения
§0203	şüalanma detektoru	radiation detector	детектор излучения
§0204	şüalanma dozası	radiation dose	доза излучения
§0205	şüalanma əmsalı	emission coefficient	коэффициент излучения
§0206	şüalı enerji təzyiqi	radiant energy pressure	давление лучистой энергии
§0207	şüalanma enerjisi, şüa enerjisi	radiant energy	энергия излучения, лучистая энергия
§0208	şüalanma gücü	radiation power, irradiation power	мощность излучения, мощность облучения
§0209	şüalanma müqaviməti	radiation resistance	сопротивление излучения
§0210	şüalanma modası	radiation mode	мода излучения
§0211	şüalanma qanunu	radiation law	закон излучения
§0212	şüalanma reaksiyası	radiation reaction	реакция излучения

§0213	şüalanma sıxlığı	radiation density	плотность излучения
§0214	şüalanma sabiti, ilk radiasiya sabiti	first radiation constant	первая постоянная излучения, первая радиационная постоянная
§0215	şüalanma sahəsi	radiation field	поле излучения
§0216	şüalanma sayğacı	radiation counter	счётчик излучений
§0217	şüalanma temperaturu	emission temperature	температура излучения
§0218	şüalanma termodinamikası	thermodynamics	термодинамика излучения
§0219	şüalanma zolağı, emissiya zolağı	emission band	полоса излучения, эмиссионная полоса
§0220	şüalanma antenası	radiation antenna	антенна излучения
§0221	şüalanma axını	radiant flux	поток излучения
§0222	şüalanma xətti	radiation line	линия излучения
§0223	şüalanma xarakteristikası	radiation characteristic	характеристика излучения
§0224	şüalanma, radiasiya	radiation	излучение, радиация
§0225	şüalanmadan müdafiə ekranı	radiation shield	экран защиты от (радиоактивных) излучений
§0226	şüalanmanın diskşəkilli mənbəyi	disc source	дисковый источник излучения
§0227	şüalanmanın istiqamətlənməsi	radiation directivity	направленность излучения
§0228	şüalanmanın keyfiyyəti	quality of radiation	качество излучения
§0229	şüalanmanın sönməsi	radiation damping	затухание излучения
§0230	şüalanma təzyiqi, radiasiya təzyiqi	radiation pressure	давление излучения, радиационное давление
§0231	şüalanmasız keçid	nonradiative transition	безызлучательный переход
§0232	şüalanmasız proses	nonradiative process, radiationless process	безызлучательный процесс
§0233	şüalanmasız rekombinasiya	nonradiative recombination	безызлучательная рекомбинация
§0234	şüalanmasız relaksasiya	nonradiative relaxation	безызлучательная релаксация
§0235	şüalanmaya qarşı dözümlülük	radiation stability	стойкость к облучению
§0236	şüalanmaya olan itgi, radiasiya itgilləri	radiative loss, radiation loss	потери на излучение, радиационные потери
§0237	şüalanmayan rekombinasiyanın mərkəzi	nonradiative recombination center	центр безызлучательной рекомбинации
§0238	şüalanan dalğa	radiated wave	излучаемая волна
§0239	şüalanan maddə	radiative matter	лучистая материя
§0240	şüalanan radiodalğa	radiated radio wave	излучаемая радиоволна
§0241	şüaların yollar fərqi, yolun (gedişin) optik fərqi	optical path difference	разность хода лучей, оптическая разность ход
§0242	şüaların astigmatik dəstəsi	astigmatic pencil of rays	астигматический пучок лучей
§0243	şüanın əks gedişi	flyback	обратный ход луча
§0244	şüanın ikiqat sınması	double refraction	двойное лучепреломление

FİZİKİ TERMİNLƏR VƏ İFADƏLƏR

§0245	şüanın izi	prong	лучевой след
§0246	şüa yolu	ray path	ход луча
§0247	şunt	shunt	шунт
§0248	şunt dövrəsi	shunt circuit	цепь шунтовая
§0249	şunt həyəcanlanması	shunt excitation	шунтовое возбуждение
§0250	şunt keçiriciliyi	shunt conductance	шунтовая проводимость
§0251	şunt makarası	shunt coil	шунтовая катушка
§0252	şunt sarğısı	shunt winding	шунтовая обмотка
§0253	şunt xarakteristikası	shunt characteristic	шунтовая характеристика
§0254	şuntlu generator	shunt generator	шунтовой генератор
§0255	şuntlu mühərrik	shunt motor	шунтовой двигатель
§0256	şuntlama	bridging , bypassing, shunting	шунтирование
§0257	şuntlayan kondensator	by-pass condenser	шунтирующий конденсатор
§0258	şuntlayan müqavimət	shunt resistance	шунтирующее сопротивление
§0259	şualanma mənbəyi	radiation source	источник излучения
§0260	şualanmanın intensivliyi	radiation intensity	интенсивность излучения
§0261	Şvartsild qanunu	Schwarzschild law	закон Шварцильда
§0262	Şvarts-Xristoffel düsturu	Schwarz-Christoffel formula	Шварца-Христоффеля формула
§0263	Şoklinin qismən dislokasiyası	Shockley partial dislocation	частичная дислокация Шокли
§0264	şora	niter	селитра
§0265	Şora görə bərklik	Shore hardness	твёрдость по Шору
§0266	Şottki effekti	Schottky effect	эффект Шоттки
§0267	Şottki çəpəri	Schottky barrier	барьер Шоттки
§0268	Şottkiyə görə defekt	Schottky defect	дефект по Шоттки